

ГЕНДЕРНО-ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЗМІН МАРКЕРІВ КІСТКОВОГО МЕТАБОЛІЗМУ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ БЕЗКАМ'ЯНИЙ ХОЛЕЦИСТИТ

Пасієшвілі Л. М., Супрун І. О.

Харківський національний медичний університет, Україна

Мета: оцінити вплив статі та вікового стану на показники маркерів кісткового метаболізму у хворих на хронічний безкам'яний холецистит (ХБХ).

Матеріал і методи. Обстежено 62 хворих на ХБХ, серед яких 42 пацієнта (67,7 %) – жінки. Вік хворих коливався в межах 23-49 років. Тривалість ХБХ за даними анамнезу була від 1 до 10 років.

Стан кісткової тканини оцінювали за результатами показників маркерів кісткового метаболізму – лужної фосфатази, кісткового ізоферменту лужної фосфатази (КІЛФ) та кислій фосфатази (КФ).

Математичну обробку результатів проводили за допомогою прикладних програм Statistica 6.0 для Windows.

Результати та їх обговорення. Аналіз показників кісткового ремоделювання у хворих з ХБХ в залежності від віку вказував на наявність початкових змін у напрямку ремоделювання кісток вже у віці до 30 років, що характеризувалося, перш за все, зниженням остеогенезу (за рахунок зниження КІЛФ). Так, у жінок на ХБХ вміст лужної фосфатази у віці 20-29 років складав $(4,1 \pm 0,1)$ од. в період з 30 до 39 років – $(5,4 \pm 0,2)$ од. та понад 40 років – $(5,5 \pm 0,23)$ од. У чоловіків даний показник дорівнював $(7,9 \pm 0,21)$ од., $(7,5 \pm 0,2)$ од. та $(7,6 \pm 0,4)$ од., відповідно. Показник кісткового ізоферменту лужної фосфатази у жінок в означених вікових проміжках складав $(54,2 \pm 2,31)$ %, $(57,5 \pm 3,24)$ % та $(54,1 \pm 2,74)$ %, відповідно, та в групі чоловіків $(56,5 \pm 1,23)$ %, $(48,8 \pm 2,35)$ % та $(40,4 \pm 2,35)$ %, відповідно. Рівень кислій фосфатази в групі пацієток з ХБХ до 29-річного віку дорівнював $(2,1 \pm 0,13)$ од., в період 30-39 років – $(3,2 \pm 0,12)$ од. та понад 40 років – $(2,9 \pm 0,1)$ од., відповідно; у чоловіків вміст КФ складав $(2,5 \pm 0,01)$ од., $(2,9 \pm 0,01)$ од. та $(3,1 \pm 0,02)$ од., відповідно.

Таким чином, як у жінок, так і у чоловіків перебіг ХБХ вже на ранніх етапах захворювання призводить до формування остеопенічного синдрому, що проявляється зниженням мінеральної щільності кісткової тканини. Тобто виникнення порушень в процесах жовчоутворення та жовчовиділення, які спостерігаються при ХБХ, відбуваються на тлі змін в показниках кальцієвого гомеостазу, які, в свою чергу, сприяють порушенню всмоктування даного макроелементу. Виявлені зміни в показниках маркерів кісткового метаболізму мають залежність від статі та віку хворого. Означені результати дослідження є підставою до призначення замісної терапії у хворих на ХБХ.